
Statistica din 1820 – sursă importantă în studierea istoriei locale a ținutului Hotin

Valentin TOMULEȚ

Datele statistice, pentru epocile mai vechi ale istoriei au avut dintotdeauna o însemnătate deosebită pentru studierea trecutului, în special când ne referim la teritorii ce au fost anexate în mod criminal, ilegal și abuziv de către marile imperii. O însemnătate deosebită au aceste date statistice atunci când ele se referă la numărul populației. Ele ne permit să stabilim ce schimbări au avut loc pe parcursul timpului și cum s-a răsfânt regimul de dominație străin asupra componenței etnice și dinamicii numerice a populației, cum a derulat procesul de colonizare și de deznaționalizare a regiunii, ce schimbări au intervenit în cadrul mentalului colectiv al popu-lației băștinăse, care au fost metodele de rezistență și revoltă a acestora și cum s-a comportat regimul de dominație în aceste situații.

În fondul Guvernul Regional al Basarabiei al Arhivei Naționale a Republicii Moldova (F 5, inv. 2, d. 398, p. I-III, p. 1-450) s-au mai păstrat date cu referință la ținutul Hotin, datate cu anul 1820. Ele includ trei volume și conțin date importante pentru 145 de sate din ținutul Hotin.

Despre modalitatea perfectării statisticii nu dispunem informații concrete. Știm cu certitudine că datele au fost prezentate de isprăvnicia ținutului Hotin Guvernului Regional al Basarabiei, probabil la insistența Administrației imperiale ruse. Materialul oferă informații prețioase pentru cunoașterea detaliată a situației ținutului Hotin la 1820. Statistica stabilea numărul familiilor de contribuabili la data efectuării statisticii și conținea informații detaliate despre numărul total de persoane de sex masculin și de sex feminin în fi ecare localitate, inclusiv de sex masculin, conform categoriei vârstei: până la 7 ani, de la 7 – până la 12 ani, de la 12 – până la 18 ani, de la 18 – până la 36 de ani, de la 36 – până la 46 de ani și de la 46 de ani – până la bătrânețe; persoanelor de sex feminin ce includea: văduve și fete de măritat. Alte compartimente ale statisticii includeau: anul când satul a fost populat, conform informațiilor deținute de locuitorii localității; componența etnică și socială, dinamica numerică a populației; informații despre biserica din localitate; numărul caselor de lemn ce aparțin statului și celor din lut și nuiete, bordeielor ce aparțin locuitorilor; numărul morilor; cârciumilor; starea economică a locuitorilor; modalitatea de administrare a satului (de proprietar sau dat în concesiune) etc.